

KOSTNICKÉ JISKRY

Evangelický týdeník

24-25/2011

Příští číslo vyjde
7. září 2011

Z obsahu

- * Naděje i pro reptaly
- * ČCE vzdělávací centrum
- * Zpěvník spirituálů

17. srpna 2011

ročník 96

cena: 13 Kč

Poselství k 9. neděli po sv. Trojici

BLÁZEN STAVÍ S ADONAJEM

Matouš 7,24-27

Chcete stavět dům? Pak investujte do solidního základu. Na pozemek u řeky raději zapomeňte.

Zvedněte hlavu a rozhlédněte se po něčem masivnějším. Možná bychom vám mohli doporučit i stavební firmu – Adonaj & Syn. Založena v Betlémě, přesunuta do Jeruzaléma, v současné době pobočky po celém světě. Pravda, firma je trochu profláklá; mívá zastoupení v kdekáké vesnici a pracují v ní i lidé, o kterých by si jeden myslel svoje. Ale pokud jste přesvědčeni, že mít základ na skále je třeba, pak tihle lidé budou mít pro váš bláznivý nápad pochopení. I když ohledně hloubky vám asi každý bude radit jinak. Nejjistější je setkat se s druhým z majitelů (& Synem). Nějaký rabi, Ježíš z Nazareta. Pohybuje se nenápadně mezi svými zaměstnanci a někdy chvilku trvá, než na něj narazíte. Ptejte se po něm. A až se

setkáte, řekněte mu svou představu o celé stavbě. Nechte si od něj poradit. Načrtne vám do písku hrubou stavbu a pak ji budete doлаđovat společně. Také budete připraveni, že základy jsou dřina, spousta investic do něčeho, co vlastně není ani vidět. Přijdou pochybnosti, lidé si mohou říkat, že jste blázen (stavět s Adonajem, to je nápad!). Promluvte si o tom s majitelem mezi čtyřma očima. Hádám, že odpoví něco ve smyslu: „Jen nemějte strach, jinak nepostavíte vůbec nic...“ Věřte, že to má cenu. Přijdou záplavy, vichřice vezme kus střechy nebo možná celou, ale základ od Adonaje váš dům udrží.

Gabriela Horáková
farářka ČCE Křižlice

Z ekumenické bohoslužby za oběti násilí v Norsku - viz str. 2

ZAOSTŘENO NA BLÍZKO

Nová podoba vztahu mezi křesťany a Židy

„Budeš-li v tuto chvíli skutečně mlčet, úleva a osvobození přijde židům odjinud, ale ty a dům tvého otce zahynete. Kdo ví, zda jsi nedosáhla královské hodnosti právě pro chvíli, jako je tato.“

ESTER 4,14

Tento biblický verš se stal krédem charitativního občanského mezinárodnostního sdružení Operace Ester, založeného v roce 1991, jako prvního tohoto druhu u nás. Proč je v našem názvu jméno Ester, je tedy nasnadě, ale často se nás lidé ptají, proč Operace. Vystihuje přesně, na co klademe důraz. To, co děláme, jsou zcela konkrétní akce - operace. Neschováváme se za mnoho slov, ale podle svých možností pracujeme a operativně jednáme. Pro název nás inspirovaly i události, které probíhaly v Izraeli (Operace Mojžíš, Operace létající koberec...).

Naše organizace nic nevlastní, nemáme kancelář ani zaměstnance, proto nevydáváme sesbírané finanční prostředky na nic jiného, než na vytyčené projekty, které mají vždy za cíl pomoc a potěšení našich starších bratří – Židů. Po tisíciletí křesťanská společnost jimi opovrhovala, iniciovala pogromy, to vše vyústilo až do tragédie 20. století – holokaustu. Naše organizace cítí toto vše jako dluh, který beze zbytku splatit nelze, ale láska přikrývá množství hříchů... Naším cílem je nezkrásleným a nezaujatým způsobem, oproštěným od predsudků, informovat křesťany i občanskou společnost o Židech a židovství. Důrazně vystupujeme proti všem formám antisemitismu. Všechny naše členy a sympatizanty spojuje stejná touha: žehnat Izraeli a stát na jeho straně. Stavíme na Božím zaslíbení „...požehnám žehnajícím tobě“.

Právě tento měsíc jsme po delší době bilancovali, co všechno už máme za sebou. Tak jak postupujeme v čase stále dopředu, neohlížíme se zpět, ale pro povzbuzení i poučení je dobré občas do minulosti nahlédnout.

Od roku 1994 spolupracujeme s pražskou Židovskou obcí, jsme aktivními členy jejich sociálního oddělení. Naše dobrovolnická činnost spočívá v návštěvách a pomoci starým, osamělým a nemocným členům ŽO, kteří přežili holokaust. Věříme, že tato činnost je oboustranně prospěšná. Pro obě strany je to obohacení. My, kteří jsme nebyli přímými pamětníky válečných hrůz, se můžeme dotknout ran a mnohé tak lépe pochopit. Zraněným pak vytrvalou láskou a službou

Dokončení na str. 2

Po ekumenickém chodníku

V ekumeně vidím velkou naději. I u katolíků stojí leccos za pozornost, třeba zpověď, velké rodiny nebo mnišské řády. Máme se co učit a o čem hovořit. Mám proto radost z jednoho našeho mladého faráře, který se přátelí s místním katolickým knězem. Občas chodí na jeho mši; zatím bohužel nepřijímá, aby přítel neměl průšvih u biskupa. Zato si po mši rád zahraje florbal s knězem a jeho ministranty.

Katolík si velmi cení Ratzingera (papeže B16), půjčil jednu jeho knihu evangelikovi. Ten ji čte, a jak slyším, s velkým zaujetím. No toto! Jdu si pro ni do karmelitánského knihkupectví pod Jindřišskou věží v Praze. Na první pohled dlouhé, složité myšlenkové konstrukce – německý učenec starého stříhu. Rozvláčné, ale žádá „vata“. Kvůli tomu mladému faráři беру, chtěl bych porozumět jeho zaujetí. Při placení vidím na pultě brožurku „Modlitby za zemřelé“. Zřejmě návody, praktická teologie pro lid. Beru ji jako přívazek k té akademické teologii, ostatně o modlitbách za zemřelé nevím skoro nic, a jakýpak ekumenický dialog při takové neznalosti.

Modlitby za zemřelé předpokládají existenci očiště. Ani za zesnulé, kteří jsou v nebi, ani za zatracené nemá smysl se modlit, ale ti první se mohou přimlouvat za nás žijící.

Očištec – to znám od C. S. Lewise, spisovatele a jedinečného laického teologa. Člověk, který po smrti pozná, že vstupuje do Boží slávy, řekne: „Pane, ale jestli dovolíš, rád bych se nejdřív očištil – i když to bude bolet.“

Brožurka cituje názor, podle kterého v očištku „všechno, co duše cítí, je

nesmírně příjemné a plné něhy, ale všechno, co vidí, je v temnotách, protože Pán se ještě nezjevil ve světle“. Přesto však dále čteme: „Neumíme si ani představit, jak jsou tyto duše vděčné za každou mši svatou, modlitbu, prosbu, kterou s láskou obětujeme za ně.“ (Zde snad doznívají starší, více tělesné představy o očištkových mukách, jež brožurka neuvádí.)

Podle jakého řádu může věřící prospět duším, které jsou v očištku? Na to odpovídá učení o odpustcích: „Odpustek znamená, že se před Bohem odpouštějí časné tresty za hří-

chy... zásahem Církve, jež jako služebnice vykoupení autoritativně rozděluje a používá pokladu zadošticnění Krista a svatých... Odpustky mohou být přivlastněny živým nebo zesnulým.“ (Tak brožurka cituje Katechismus katolické církve, §1471.) Získaný odpustek může být přivlastněn tomu, kdo se o jeho získání zasloužil (nikoli jiné žijící osobě), nebo duši v očištku. Časnými tresty se rozumějí tresty očištkové, jimž jsou duše v očištku právě podrobovány, nebo jež by věřící, nyní žijící, musel podstoupit po smrti.

Dokončení na str. 2

AKTUALITA

O nové čtení Bible

Nedávno jsem četl kázání, ve kterém neuvedený autor spíše na okraji zmiňoval potřebu nového čtení Bible. V srpnovém čísle Getseman hovoří pak bez zřejmé spojitosti i Paul Wess o potřebě i nesnázích osvobození se od tradice a dogmat. Podle obou nestačí přitom usilovat o novou formulaci starých pravd, jak se k tomu hlásil i II. Vatikánský koncil a někteří modernisté, ale jde o novou formulaci pravd skutečných. Oba autoři přitom připomínají, jak složitě, historicky podmíněně a často i pod krutými tlaky vnitřními a vnějšími vznikaly mnohé představy, které se staly součástí naší víry bez přemýšlení, důkazů i diskuze, i jak nesnadné je postavit se čelem k dogmatům, která se stala součástí církevní existence.

Pro bratry katolíky jsou ovšem dogmata hrází a jejich proražením by církev zřejmě zpochybnila své dosa-

vadní postavení. Pro evangelíky by mohlo nové čtení naopak navázat na reformační tradici a zaujmout kritiky, lhostejné a neuspokojené. Museli bychom ovšem odložit stávající teologické představy a navyklé výklady, biblické poznámky a komentáře, dogmata a písně, vyznání víry, příručky, slovníky, sbírky kázání ... a držet se představy, že Písmo jakoby právě spadlo na zem. Jde přirozeně o fikci. Nikdo nevytvoří takovou sterilní teologii. Přijmout však takový přístup alespoň jako jednu z výkladových metod by mohlo oživit zájem nejen posluchačů, ale i samotných vykladačů, otevřít Písmo lhostejným, zklamáním, zvědavým a zvědavým, a odpovědět na otázky, které si dnes ani nedovolujeme klást.

Iľja Herold
iherold@centrum.cz

Nová podoba vztahu mezi křesťany a Židy

Dokončení ze str. 1

bez nároků ukázat, jak mělo vždy vypadat křesťanství. Je to svědectví beze slov. V této oblasti má váhu jen láska a práce.

Se sociálním oddělením spolupracujeme i v oblasti pomoci uprchlíkům, kteří sem přicházejí hlavně z bývalého Sovětského svazu a často mají Česko jako přestupní stanici. Někteří zde ale také zapouští kořeny. Mnohdy jsou to vzdělaní lidé, kteří potřebují pomoci, aby opět našli cestu ke své původní profesi nebo měli možnost najít odpovídající práci. Zde pomáháme tím, že přispíváme na jazykové kurzy, rekvalifikační kurzy, nákup učebnic... Za ta léta jich už byla opravdu hezká řádka.

Vypomáháme i našim, českým Židům, kteří se dostali do těžkých životních situací. Nejvíce takových případů bylo po povodních. Jsou ale i povodně zcela osobní. Díky tomu vzniklo mnoho úžasných, kvalitních a trvalých přátelství.

Každý rok přispíváme finanční částkou na zalesňování Izraele prostřednictvím židovské organizace KKL (Keren Kayemet Leisrael).

Dle svých finančních možností podporujeme také WIZO (World International Zionist Organization – Mezinárodní ženská sionistická organizace) a Sdružení židovských vojáků a odbojářů. Tato organizace sdružuje bývalé odbojáře a vojáky z bojišť první a druhé světové války.

V roce 2009 jsme vlastním nákladem vydali drobnou knihu vzpomínek paní Markety Zádorové, členky PŽO přeživší holokaust – Nezapomenutelné vzpomínky.

Každý rok pořádáme v Terezíně akci „AM ISRAEL CHAJ“ (Izrael žije). Na toto místo špatné pověsti zveme různé osobnosti, abychom právě zde, slovem i hudbou vyjádřili radost, že Pán Bůh svůj lid zachoval.

Byli jsme iniciátory tak zvaných „Kajících bohoslužeb“, které se konají v místech, kde před válkou byly dnes již zaniklé židovské obce. Už jich proběhlo několik a každý rok se nějaká místní církev pro tuto akci rozhodne. Jsme rádi, že se tato myšlenka ujala a žije už vlastním životem. Vždy se ale snažíme pomoci radou i přispěním do programu.

Existuje mnoho dalších činností, kde jsme se angažovali a asi bychom mohli dělat ještě víc, jen nám brání naše omezené prostředky a málo těch, kterým leží na srdci stejná touha po tomto druhu služby. Proto zvu všechny, kteří by se k nám chtěli připojit, na naše pravidelné schůzky. Setkáváme se každý poslední čtvrtek v měsíci v malé klubovně církve Bratrské jednoty baptistů, Vinohradská 68, Praha 3 (stanice Jiřího z Poděbrad) vždy v 17.00 hodin.

Roční členský příspěvek je 200,- Kč.

Korunový účet: 88057/0300

Marta Srbová

Vyjádření solidarity a křesťanského postoje k atentátům v Norsku

Jsme otřeseni událostmi v Norsku z pátku 22. července 2011. K pumovému atentátu v Oslu a střelbě do mladých lidí na ostrově Utøya se přiznal norský občan Anders Behring Breivik. Jeho vraždění si vyžádalo téměř osm desítek mrtvých.

Nedokážeme pochopit, co může člověka vést k tak hrůzným činům. Ani objasnění motivů útočníka neumlčí naši otázku „Proč?“. Uvědomujeme si v takových chvílích křehkost lidského života a zdánlivost klidu a bezpečí, v nichž žijeme. Jako křesťané chceme ale také vyjádřit znepokojení nad spojením extremismu s křesťanskými symboly a vírou.

Křesťanskou vírou nelze v žádném případě obhajovat násilí a zabíjení. Následovníci Ježíše Krista se nedělí na umírněné a radikální. „Učedník nemůže být větší než jeho pán,“ říká Ježíš, který se vzdal veškeré moci a vydal se do rukou svých nepřátel. Z křesťanského pohledu je osobní přesvědčení o pravdě možné dosvědčovat jen službou a nasazením vlastního života, nikoli obětováním života druhých.

Boží vládu, kterou Ježíš svými slovy, životem i obětí zpřítomňoval, nelze ztotožnit s žádnou ideologií či politickou orientací. Království Boží není z tohoto světa, ale je mezi námi podle Ježíšových podobností přítomno jako vnější slabé semínko nebo „kvásek“, který se prosazuje jen svou vnitřní silou. Kristovým „vojákem“ může být člověk jen v síle lásky a pravdy, které se v Kristově vzkříšení prokázaly jako silnější než zlo a smrt.

Pláceme spolu s norským národem nad mrtvými a připojujeme se ke všem projevům solidarity, přicházejícím z celého světa. Modlíme se za uzdravení pro zraněné a posilu pro ty, kdo druhým pomáhají a nesou odpovědnost za vyšetřování a zvládání následků událostí. Přimlouváme se rovněž za změnu smýšlení všech, kdo doufají v sílu zbraní a násilí, s důvěrou, že Bůh nás volá ke smíření a životu v lásce ke všem.

25. července 2011

Za duchovní Psychosociálního intervenčního týmu ČR

Karel Šimr
karel.simr@evangnet.cz,
tel.: 739 244 774

Kázání na ekumenické bohoslužbě za oběti teroru v Norsku

Vážená paní chargé d'affaires norského velvyslanectví, vážení zástupci diplomatického sboru, sestry a bratři zde v katedrále i u rozhlasových a televizních přijímačů!

To, co se stalo před týdnem v Oslu a na ostrově Utøya, námi otřásl. Zvykli jsme si téměř denně slyšet o neštěstích a obětech na životech. Ale tentokrát neudeřila přírodní pohroma. Nedošlo k pochybení. Dokonce to zlé nevstoupilo mezi nás odněkud zvenčí, od lidí, na které bychom mohli ukázat jako na naše nepřátele. Nečekaně zaútočil někdo, kdo vypadá jako ostatní. Kdo se podivně pokřiveným způsobem hlásí k hodnotám, které jsou i nám drahé. Dokonce na sebe v podobě policejní uniformy bere zdání někoho, komu bychom chtěli důvěřovat. To je noční můra, zlo, které nedává žádný smysl.

Podobně jako v přečteném podobenství o plevli mezi pšenicí. Ani tam zlo nepřichází zvenčí, ale roste uprostřed dobrého pole. A podobně neuspokojivě i na naše pobouření působí hospodářova výzva: „Netr-

hejte plevel, protože při jeho trhání byste vyrvali z kořenů i pšenici.“ Podobenství svou logiku má. Výhonky plevelu, o kterém Ježíš mluví, totiž zpočátku nelze rozeznat od výhonků pšenice. Moudrý hospodář ovšem netrhá plevel ani ve chvíli, kdy obojí vyroste. Poničil by totiž i kořeny obilí. Květy zla mohou vyrůst z jakékoli půdy. Každá víra na sebe může obléci podobu ideologie a fanatismu. Udělat si zbraň je možné i z těch nejušlechtilejších myšlenek. To je naše bolestná zkušenost. A přesto to není důvod tyto hodnoty opustit. Právě naopak.

Jsme tu dnes proto, abychom společně truchlili a vyjádřili svou souználost s těmi, kdo se stali oběťmi zla. Ale jsme tu také proto, abychom hledali to dobré. Abychom vzdali úctu norskému národu, který si tváří v tvář nenávisti a krutosti zachoval otevřenost, laskavost, lidskost. A také důvěru, která byla tak těžce zraněna.

Tyto hodnoty, které formují naše lidství, jsou podobně zranitelnému

semínku. Něco velmi silného a životaplného, a zároveň velmi křehkého. Jak píše apoštol, je to poklad, který máme v hliněných nádobách. A v těch také musí zůstat, nemá-li pozbyť své ceny.

Odpovídat na zlo jeho zbraněmi – násilím a nenávistí – znamená dopřát mu vítězství. Zbraně jsou vždy projevem strachu. Symbolem norského smutku se staly růže – znamení lásky a přátelství, které jsou podobně křehké.

Dovolte mi proto na závěr ocitovat jednu mladou ženu, která přežila útok na ostrově Utøya. Z jejích slov pro televizi CNN se můžeme učit, co to znamená přemáhat zlo dobrem. Říká: "Jestliže jeden člověk dokáže vyjádřit takovou nenávist, představte si, kolik lásky jsme schopni vyjádřit my všichni dohromady! Násilí vede k dalšímu násilí. Nenávist vede k větší nenávisti. My budeme dál bojovat za naše ideály. Za ty, kteří zemřeli."

29.7.2011,

katedrála sv. Víta, Václava a Vojtěcha

Texty: 2K 4,7-10; Mt 13,24-35

Duchovní význam norského masakru

Ve třetím roce kralování judského krále Jójakíma přitáhl babylonský král Nebúkadnesar k Jeruzalému a oblehl jej (Daniel 1,1).

Existuje církev-nevěsta a církev-nevěstka. Ani církev-nevěsta, ani církev-nevěstka ovšem není totožná s žádnou konkrétní denominací, jakkoli by si to mnozí přáli, ať už pozitivně nebo negativně. Platí ovšem, že jednotlivé denominace se mohou v určitých situacích blížit jedné či druhé. Ve hře je ovšem mnoho proměnných, z nichž jednou je čas.

Církev-nevěsta nikdy neobléhá církev-nevěstku. Církev-nevěstka však mnohdy obléhá církev-nevěstu. Jeruzalém nikdy neoblehne Babylon, Babylon ale občas obléhá Jeruzalém.

Církev-nevěsta rozumí svému Pánu, který říká, že přišel, aby položil svou duši jako výkupné za mnohé. Církev-nevěsta nikdy nežádá smrt druhých lidí a nikdy netvrdí, že na světě bude dobře, až budou vyhubeni ti nebo oni (Židé, kacíři, kulaci, komunisté, šíité, sunnité, jinoverci – dosadte si, koho chcete). Tvrdí to ale církev-nevěstka.

Ti, kdo patří k církvi-nevěstě, jsou ochotni v krajním případě položit i život. Učí se od svého Pána láске k nepřátelům. Učí se rovněž umírat sami sobě.

Zato církev-nevěstka si dříve nebo později začne žádat krve. Nejlépe krve nevinných.

O existenci nevěsty a nevěstky ale vědí pouze ti křesťané, kteří prožili

osobní obrácení a kteří učinili osobní zkušenost s tím, co znamená umírat sobě samotnému. Lidé stojící vně církve vidí pouze církev, a církev-nevěstku a církev-nevěstu nerozlišují.

To, co udělal Anders Behring Breivik, byl perfektní satanský tah. Do nynějška totiž co se týče násilí „vedlí“ muslimové nad křesťany 999:1. Nyní si lidé, kteří netuší, co to křesťanství je – a takových je v naší zemi mírná většina – pomyslí: ti křesťané nejsou o nic lepší než muslimové. A není proti tomu obrana.

Zajímavé je, že pachatel masakru je označován za fundamentalistického křesťana. Nu, stojí za zmínku, co napsal na svém blogu: „Dnešní protestantská církev je směšná. Duchovní pochoduji v džínách na akcích podporujících Palestinu a jejich kostely vypadají jako zmenšená obchodní střediska. Podporuji nepřímou kolektivní konverzi protestantských církví zpět ke katolicismu.“ (Převzato z The Christian Post, článek psal Daniel Blake.)

Nejsem přítelem konspiračních teorií a zejména v Norsku nepředpokládám masivní manipulaci s fakty. I v Norsku sice vítězí levicová a feministická ideologie, nicméně církev (včetně fundamentalistických směrů) je tam podstatně silnější než v jiných skandinávských zemích či v řadě dalších evropských zemí. Nepochybuji o tom, že církev se vyjádří k tvrzení, že tento muž byl křesťanem (do kterého sboru chodil? Kde byl členem?). Ví se o něm,

že se nechal pokřtít v době dospívání; později se však od křesťanství odvrátil.

Nicméně u nás bude tvrzení, že šlo o fundamentalistického křesťana, velice působivé.

Přesto se mi vtírá myšlenka: Neusoudil někdo v Evropě, že už je na čase evangelikálním křesťanům definitivně zakroutit krkem? To by vysvětlovalo šíření lživého tvrzení, že jde o fundamentalistického křesťana.

Jaký je ale náš postoj? Co vyčítáme muslimským teroristům? To, že pro ně lidský život nemá žádnou cenu. To, že jsou lidé popravováni bez soudu a bez zábran. Anders Behring Breivik nemůže bojovat proti islámskému nebezpečí stejnými zbraněmi. Pokud někdo bojuje stejnými zbraněmi, pak není za co bojovat, protože pak by Západní společnost skutečně nebyla lepší než islámská. Pokud chtěl skutečně bojovat proti islámskému nebezpečí, pak udělal pravý opak toho, co dlat měl.

Jeho čin přispěl k dalšímu zmatení. Jelikož síla internetu stále roste a na internet lze umístit cokoli – a kdeco se na něm také dá najít, aniž máte možnost ověřit si, co jaké míry je to věrohodné – dostáváme se „zpátky na čtverec A1“, totiž do situace, kdy můžete věřit jen lidem, které sami osobně znáte.

Co to znamená pro nás křesťany? Že musíme být především věrohodní, že nesmíme šířit falešné informace a že je třeba vydávat svědectví pravdě, přestože je to stále těžší.

Dan Drápal
24. července 2011

P. S. Znění výňatku z Breivikova blogu v angličtině:

"Today's Protestant church is a joke. Priests in jeans who march for Palestine and churches that look like minimalist shopping centres. I am a supporter of an indirect collective conversion of the Protestant church back to the Catholic."

Pavel Říčan

27 křížů v místě popraviště na Staroměstském náměstí v Praze

Zpochybnění oprávněnosti počtu 27 křížů na dlažbě v místě popraviště z 21. 6. 1621 na Staroměstském náměstí v Praze vyžaduje tuto zpřesňující informaci: 27 křížů má být stále aktuální připomínkou hrozného „divadla“ („theatru“), které mělo být odstrašujícím příkladem pro vlastní zemi i pro zahraničí. Kříže se nalézají na místě tehdejšího popravičního lešení a je jich správně 27, protože dosvědčují počet těch odsouzených představitelů stavovského odboje (ne "pánů", jak stále znovu chybně i v médiích zaznívá, protože šlo o tři stavy, tj. panský, rytířský a městský), kteří zde byli popraveni (většinou, ale ne všichni, jak bylo také v médiích chybně opakováno) stětím, ale i oběšením v bezprostřední blízkosti popraviště, odkud tam byli odváděni. 19. června 1621 bylo odsouzeno k trestu smrti 28 osob (z původně 43 obžalovaných a při vynesení

rozsudku přítomných), jeden z nich, Jan Theodor Sixt z Ottersdorfu, byl však omilostněn přímo na popravičním lešení, když už na něm měla být exekuce provedena. Je tedy zřejmé, že 28. kříž, který by označoval tuto osobu, nepatří na místo popraviště. Pokud jde o Martina Fruweina z Podolí, skutečně byl vyšetřován s ostatními obžalovanými a měl být 7. června 1621 vyslýchán na mučidlech. Podařilo se mu však spáchat sebevraždu skokem z Bílé věže Pražského hradu. 9. června byla jeho mrtvola převezena na Bílou horu, kde byla rozčtvrcena a části jeho těla vystaveny u silnice na bělohorské pláni a při silnicích před branami města na dalších třech světových stranách; hlava Martina Fruweina byla přibita na šibenici na Koňském trhu (dnešní Václavské náměstí). Vzhledem k tomu, že Fruwein svůj život dokonal dříve, než byl

vyhlášen oficiální rozsudek (19. června), a nezemřel tedy na popravišti Staroměstského náměstí 21. června, a ani posmrtná exekuce nebyla provedena na Staroměstském náměstí, kříž připomínající tuto osobnost nelze přidat k 27 křížům na dlažbě Staroměstského náměstí. Naopak by bylo velice správné umístit na zed' staroměstské radnice pamětní desku připomínající jeho osud.

Bližší informace lze najít např. v monografii:

PETRÁŇ, Josef. Staroměstská exekuce. Praha : Rodiče s. r. o., 2004. 318 s. ISBN 80-86695-44-1.

V Telči 7. července 2011

VERITAS – historická společnost pro aktualizaci odkazu české reformace, o. s.

Koutek písmáka

Zpěvy a modlitby z Taizé

31

Liturgické mezidobí 2

Zpěv: Ubi caritas
hudba: J. Berthier

Žalm 116
Hospodina miluji; on slyší můj hlas, moje prosby, sklonil ke mně ucho. Po všechny své dny chci k němu volat. Nacházím jen soužení a strasti. Vyzývám však Hospodinovo jméno: Hospodine, prosím, zachraň mi život! Hospodin je milostivý, spravedlivý, náš Bůh se slitovává. Hospodin je ochránce nezkušených: byl jsem vyčerpán, a dopřál mi zvítězit. Můžeš opět odpočinout, moje duše, neboť Hospodin se tě zastal. Ty jsi mě zachránil od smrti, mé oči od slz, nohy od zvrtnutí. Před Hospodinem stále chodit smím na zemi mezi živými! Uvěřil jsem, proto mluvím, i když mě svíral hrozný žal. Jak se mám odvděčit Hospodinu, že se mne tolikrát zastal? Zvednu kalich spásy a budu vzývat Hospodinovo jméno. Svoje sliby Hospodinu splním před veškerým jeho lidem. Velkou cenu má v Hospodinových očích oddanost jeho věrných až k smrti. Hospodine, prosím, já jsem tvůj služebník. Ty jsi mi rozvázal pouta. Tobě přinesu oběť vděčnosti a budu vzývat Hospodinovo jméno. Svoje sliby Hospodinu splním před veškerým jeho lidem v nádvořích Hospodinova domu, uprostřed tebe, Jeruzaléme. Haleluja!

Čtení: Jr 1,4-8; L 15,11-24

Píseň

Ticho

Prosby:
Prosme Pána, aby se křesťané vždy snažili jít druhým vstříc a stali se kvasem smíření v lidské rodině. Prosme Pána za všechny věřící a za ty, kdo v církvi konají službu. Dej, aby byli věrnými svědky evangelia. Prosme Pána za spravedlivé rozdělení pozemských darů mezi všechny lidi. Prosme Pána za všechny národy země, aby žily v míru a vzájemném porozumění. Prosme Pána za oběti válek a násilí. Prosme za ty, kdo jsou pronásledováni pro Kristovo jméno a za všechny, kdo hledají spravedlnost.

Otče náš

Modlitba:
Ježíši, lásko nad všechnu lásku, tys byl se mnou vždycky, a já jsem na to zapomínal. Tys byl v srdci mého srdce a já jsem tě hledal jinde. Když jsem byl od tebe daleko, tys na mne čekal. A nyní se odvažuji ti říci: ty, zmrtvýchvstalý Kriste, jsi mým životem. Požehnej nás, Pane Ježíši Kriste, ty, který nám dáváš na ruku prsten marnotratného syna – znamení odpuštění.

Zpěv

(© Ateliers at Presses de Taizé
notový záznam: Rosa, hudební vydavatelství,
Thákurova 3, 160 00 Praha 6,
tel.: 224 310 259, mobil: 608 880 046,
e-mail: info@rosamusic.cz
internetový obchod: www.gimel.cz)

Filmový festival a předsudky

Začátek každé okurkové sezony je v Česku každoročně doplňován kaloricky velmi vydatným dresinkem - Mezinárodním filmovým festivalem v Karlových Varech. Letos již po čtyřicáté šesté. Dnešní člověk si vytváří obraz o dění ve světě více na zprávách a zprostředkovaných informacích než na základě vlastní zkušenosti. Díky médiím sledujeme celý svět, zatímco nemusíme opustit svou židli u domácího počítače. Nemusíme, nemůžeme a zjevně ani nechceme být u všeho. Celkem snadno a rychle si můžeme udělat dosti přesný obrázek třeba o tom, že Muammar Kaddáfí je velmi krvavý klaun. Nebo v ranním vysílání z českých hor ihned spolehlivě a objektivně zjistíme, že v Orlických horách je po ránu mlha. Bolest a zranění druhých si dovedeme snadno představit z vlastních zranění a bolestí. Mlhu a hlad si také nemusíme složitě představovat a těžko uděláme chybu v úsudku o momentálním počasí.

Větší problém je ovšem zpravodajství ze světa kultury. Tam si mnohem snadněji uděláme zkreslený obrázek o skutečnosti. Zvláště když se píše a vysílá o filmovém festivalu a dozvídáme o všem možném i nemožném okolo, aniž bychom viděli jeden jediný film! Zprávy z festivalu jsou zaměřeny na večírky, nekončící párty, módní přehlídky a celebrity. Alespoň na mě to tak vždy působilo. Vzpomínám, jak kdysi kdosi detailně analyzoval, jakým stylem vystupuje Sharon Stone z automobilu. Nebo že Jude Law zpíval někde v baru karaoke. Letos byla pro změnu jednou z hlavních akcí, ne-li vrcholem, módní přehlídka českých herců předvádějících šaty Johna Malkoviche. Ze všech podobných zpráv se mi dělá mírně nevolno a hůře se mi dýchá. Proto jsem si léta vytvářel vůči filmovému festivalu podvědomou i vědomou averzi. A nejen vůči festivalu, ale přeneseně i vůči promítaným filmům. Což může

z Nazareta (a Karlových Varů) vzéjít něco dobrého? K velkému svému překvapení jsem zjistil, že jsem si vypěstoval solidní předsudek. Předsudek je podle definice profesora Kohoutka "předpojatost, nepříznivý postoj k jevu, předmětu, k činnosti, k člověku, který se obtížně mění pod vlivem adekvátní opačné informace". Musím přiznat, že jen opačná informace by mou předpojatost nevyvrátila. Filmový festival je totiž skutečně jednou párty, vyčerpávajícím desetidenním mumrajem. Ovšem není to jen a pouze mejdan. Jsou to přece jen hlavně a především filmy, a to mimořádně dobré filmy. Byl by mi stačil jeden dobrý film, abych si opravil svůj názor. Já ovšem viděl takových dobrých filmů pětadvacet. A dalších pětadvacet dobrých filmů jsem zhlédnout nestihl. "Co může z Nazareta vzejít dobrého?" Filip opáčil: "Pojď a přesvědč se!" Příští rok v Karlových Varech!

Petr Špirko

Tajný překlad Bible

Předem malou vzpomínku Na počátku padesátých let minulého století jsem nastoupil jako nováček na vojnu. Při politickém školení nám velitel položil otázku, jestli víme, která kniha je na světě nejrozšířenější. Nikdo se nepřihlásil, takže jsem zvednul ruku jediný. Řekl jsem přede všemi, že nejrozšířenější knihou na světě je Bible. Mladíčký velitel se tvářil jako marxista a jeho bůh byl Stalin. Protože jsem neřekl, že nejrozšířenější knihou na světě je Marxův „Kapitál“, začal doslova vzteky prskat. A během vojny se mi za to přiměřeně marxisticky odměnil. Dnes to zní jako vtip. V posledních letech se nových překladů Bible nejen ve světě, ale i u nás objevilo tolik, že není pro mne snadné se v nich orientovat. Každý z těch překladů má své zjiitelné původce i vydavatele. A je možné si jej koupit, vzít ho do ruky a zalistovat v něm. Chtěl bych upozornit na překlad, jehož ideové účinky můžeme sice konstatovat, ale nemůžeme v něm listovat, neznáme jméno jeho původce, neměl zjiitelného vydavatele. Je to tajný překlad Bible. Ten překlad dokonce v originále nemá ani tištěný text, tvoří ho jen slovo. V roce 1860 žilo v jižních státech Ameriky pět a půl milionu bílých křesťanů, kteří vlastnili víc než tři a půl milionu černých otroků na práci. (Zdroj RESPEKT č. 29)

Předpokladem pro zachování otrocké pracovní síly bylo, že nesměli umět číst. Bílí křesťané dokonce ani neměli zájem, aby se z jejich otroků stali souvěrci. Černí otroci byli záměrně udržováni v negramotnosti. Evangelium si i přes tento handicap našlo k černým negramotným otrokům cestu přes tajný překlad Bible. Otrokáři měli své oblíbené otroky, kterým dovolili, aby je doprovázeli při jejich účasti na bohoslužbách v kostelích a modlitebnách. Ani tito otroci neuměli číst, ale měli nezkaženou vynikající paměť. Při bohoslužbách naslouchali pozorně hlasitému čtení z Bible. Naslouchali příběhům o tom, že všichni lidé měli za prarodiče Adama a Evu, že Bůh Bible vysvobodil Židy z otroctví. Že Bůh přeje život ve svobodě všem lidem. Nevěděli, že naslouchají věčnému evangeliu o království svobody (L 4,18). Ty příběhy však překypovaly nadějí, bez níž by žádný člověk nebyl člověkem. To, co slyšeli, neuměli zapsat do knihy, ale stejně jako Ježíšovi posluchači v prvním století si to hluboce vtiskli do svých pamětí. Tyto slyšené příběhy tak autenticky vystihovaly jejich vlastní životní úděl, že posluchač, který je slyšel poprvé, měl neukojitelnou potřebu ten příběh převyprávět dalším a dalším, kteří s ním sdíleli stejný osud. Přetlumočili si to srozumitelně. Dokončení na str. 4

Zemřel John Stott

VÝZNAMNÝ BRITSKÝ KAZATEL, Z JEHOŽ PODNĚTU BYLA V ČR ZALOŽENA ČESKÁ EVANGELIKÁLNÍ ALIANCE

Celý evangelikální svět truchlí nad ztrátou jednoho z vůdčích křesťanských myslitelů 20. století. Reverend Dr. John Stott zemřel ve středu 22. července v 15.15 h ve svém domově v St. Barnabas College. Devadesátiletý kazatel odešel pokojně, obklopen svými přáteli při společné četbě Pisma a poslechu vážné hudby.

John Stott byl jedním z průkopníků evangelikálního hnutí a jedním z hlavních autorů Lausannského závazku z roku 1974. Je autorem více než 40 knih.

Jiří Unger, tajemník ČEA, k osobě Johna Stotta řekl: „ John Stott byl neobyčejný člověk i myslitel, který ovlivnil generace křesťanských vedoucích ve Velké Británii i ve světě a jehož vliv bude pokračovat i po jeho smrti. Jeho knihy i kázání nejen mnoho lidí přitáhlo ke Kristu, ale bylo formativní i pro směřování a dobré základy jejich křesťanské víry a myšlení. I když je to pro nás ztráta, „Uncle John“ doběhl svůj běh a nyní

vstoupil do radosti Boha Otce, kterého nade vše miloval.“ Dr. Stott byl také blízkým přítelem evangelisty Billy Grahama, který ho kdysi popsal jako „nejrespektovanějšího kazatele dnešního světa“. V reakci na jeho úmrtí dr. Graham řekl: „Evangelikální svět ztratil jednoho ze svých nejvýznamnějších mluvčích a já jsem přišel o jednoho

ze svých nejbližších přátel a rádčů. Těším se, až se znovu shledáme v nebi.“

Dr. Stott byl velkým přítelem Evangelikální aliance ve světě. Byl jedním z autorů preambule konstituce Světové EA z roku 1951, která definovala její teologický rámec a poslání. Svou stopu zanechal i v České republice, když dal v roce 1988 podnět ke vzniku České evangelikální aliance. Pro další informace kontaktujte: kancelář České evangelikální aliance Mobil: 777 842 000, e-mail: info@ea.cz

Česká evangelikální aliance ČEA byla založena v roce 1991 a sdružuje 8 protestantských církví (přibližně 35 000 lidí), 40 křesťanských neziskových a charitativních organizací, velký počet místních sborů a jednotlivců z dalších denominací v ČR. ČEA je členem Světové evangelikální aliance, která v současnosti celosvětově zahrnuje více než 200 milionů lidí ve 120 národních aliancích. Více informací je dispozici na stránkách www.ea.cz

Zeptáme se Ježíše?

Říká se, že stará Jednota bratrská kladla důraz na evangelia, zatímco Lutherova německá reformace spíše na epištoly.Tento rozdíl našel opět svůj výraz v preferování sborové kázně, chudoby církve a přísnosti mravů u Jednoty, u Luthera pak v učení o dvou říších a v hesle "sola fide" (pouhou věrou). Chceme-li, aby na nás bylo pohlíženo jako na ty, kdo ctí odkaz Jednoty, pak se musíme i my orientovat v první řadě na evangeliích. Ta ovšem nehovoří pouze do našeho individuálního života, nýbrž mají přímý vztah také k životu celé spo-

lečnosti, což konkrétně znamená i k politice v širším slova smyslu, k politice jako starosti o veřejné blaho. Co v současnosti hýbe celými národy a kontinenty, to jsou obrovské sociální rozdíly a dluhy států i jednotlivců. Ale promlouvají evangelia do těchto dnešních konkrétních poměrů? Jsou takoví, kdo soudí, že Ježíše se tady ptát nelze, neboť nebylo jeho posláním mluvit do uspořádání věcí veřejných, jiní však, např. americký menonitský teolog John Howard Yoder (1923 - 1993) ve své knize "Ježíšova politika", jsou

toho názoru, že hledat radu u Ježíše a řídit se podle ní je pro křesťana legitimní, ba že je to vlastně křesťanovou povinností. Nuže učiňme tak a obraťme svou pozornost ke dvěma evangelijním perikopám: k Ježíšově setkání s bohatým mládencem (Mt 19,16-26) a k podobenství o veliké večeři (L 14, 16-24). Obojí je dostatečně známo, takže převyprávění není zapotřebí. Vyústění příběhu o bohatém mláďenci je pro nás zdrcující. Jsme všichni více či méně bohatí, takže vstup do království nebeského máme velice ztížen. Ten velbloud a to ucho jehly nás straší. Naštěstí není vše ztraceno, protože je tu podobenství o veliké večeři, kdy hostiteli odřekli pozvaní hosté, a tak donutil vejít do hodovního sálu kolemjdoucí. "Přinut' vjít, ať se naplní dům můj," tak to hostitel řekl. Je tu totiž možnost i jiného než tradičního výkladu tohoto podobenství. Budeme muset být přinuceni vejít do večeřadla Páně. V důsledku zavedení progresivní daně zaslouží se ti bohatší větším procentem svých statků, ve srovnání s těmi méně bohatými, o to, aby ti chudí nebyli ještě chudší. Tím ponese jedni druhých břemena a naplníme zákon Kristův. Platí to v rámci jednoho státu, ale platí to i celosvětově. Jsou státy bohaté a státy chudé, naše solidarita musí být tudíž globální. Už jenom naše snaha nechat se "přinutit vjít" by mohla vést k tomu, že bychom se i skrze ucho jehly provlekli do království nebeského. Vzdát se úplně všeho, to nedokážeme, ale určitě bude na posledním soudě oceněno, že jsme se vzdali alespoň něčeho. Tam nám nepomůže ohánět se různými neoliberálními ekonomickými teoriemi, proč uskrovnování nemá smysl a proč je makroekonomicky výhodnější, aby se rozvířaly nůžky mezi bohatstvím a chudobou.

Takže soudím, že ptát se Ježíše, co bychom měli dělat, se vyplatí i dnes.

Jaroslav Kraus
Mariánské Lázně

Tajný překlad Bible

Dokončení ze str. 3
telně svou vlastní mluvou, jako svou autentickou životní zkušenost. Převyprávění z jedné paměti do druhé bylo stejně vlivné jako opisování. Těch převyprávění bylo tolik a opakovala se tak často, až časem tímto způsobem vznikl v kolektivní paměti černých posluchačů celý utajený překlad Bible. Mluvené slovo se lépe pamatovalo, když je vyprávějící podržili svému vrozeném smyslu pro rytmus a hudební výraz. Vložený rytmus pomohl zafixovat slovo tak, až získalo podobu ustáleného kánonu. Takže až uslyšíte někde zpívat černošský spirituál, vzpomeňte si, že slyšíte jednu kapitolu z utajeného překladu Bible. „To utajené je nejvíce otevřené a přístupné,“ - abych použil větu z textu o Božím království od faráře Sváti Karáska.
Stále víc a stále častěji se posluchači shromažďovali, aby dychtivě naslouchali, co vypráví o naději privilegovaný otrok. Stalo se něco nevidaného. Zcela zákonitě se ustálily komunity negramotných posluchačů, kterým kázal negramotný kazatel Dovedete si něco takového vůbec představit? Tajný překlad Bible, mluvené evangelium neztratilo nic ze své síly. Otrokům odhalilo, že mohou z otroctví odejít stejně jako židé. Že nejsou podřadnými bytostmi, ale plnohodnotnými lidmi. V tajném překladu Bible nalezli inspi-

raci ke svému vzdoru anonymní otroci prchající za svobodou a stejně tak i legendami opředený John Brown. Tajný překlad Bible dal světu i Martina Luthera Kinga.
Na počátku minulého století jakýsi muž jménem Bradford, o němž kromě sběratelského jména víc nevím, se rozhodl seznámit se s vyhlášenými černými pamětníky a nechával si od nich převyprávět celé kapitoly utajené Bible. Jeho přičiněním jejich vyprávění dostávalo poprvé písemnou podobu. Lidový jazyk příliš neupravoval a tištěné vyprávění uspořádal jako antologii. Ještě za první republiky to bylo v českém překladu vydáno jako knížka s názvem ČERNOŠSKEJ PÁN BŮH A PÁNÍ IZRAELITI. Když to někdy čtu, připomínám si Ježíšovo doporučení „budejte jako děti“. Je to dětinsky úsměvné čtení, ale i toto dětinské čtení je o Ježíšově evangeliu o svobodném království. Je to dojemné, jakou podobu na sebe někdy evangelium bere. I v této podobě utvářelo pozoruhodnou kulturu amerických černochů. A to nebylo málo. Podruhé to vydali komunisti jako svého pomocníka ke zesměšnění křesťanství. Až to budete číst, usmívejte se, ale nezesměšňujte. A běžte si poslechnout nádherné spirituály, které vůbec nejsou směšné.

Miroslav Šlechta
Pardubice

Inzerce

HLEDÁM SPOLEHLIVOU KŘESŤANKU, důchodkyni, bez závazků, k vedení domácnosti - 2-3x týdně, dle dohody i více. Dlouhodobě člen rodiny. Čestné jednání, úroveň.

č. 12

Nové knihy

ANDRÉ GLUCKSMANN:
ROZPRAVA O NENÁVISTI
Z francouzského originálu Discours de la Haine (Plon, 2004), Tunis, Le Caire, Jerusalem: une leçon pour le monde entier (2011) a Israel (2007) přeložila Helena Beguivinová. 1.vydání, edice Kairos sv. 7, 280 stran, 240 Kč, v Kalichu zaváděcí cena 168 Kč (do konce srpna 2011).

Pro francouzského filosofa A. Glucksmanna není fenomén nenávisti pouhou metaforou sociálního jednání. Nenávist nelze sociologicky či kulturně „odvysvětlit“, protože je faktem psychologickým a antropologickým, základním atributem člověka, který lze kdykoli aktivovat. V knize Rozprava o nenávisti Glucksmann vysvětluje, že příčina nenávisti nespočívá v nenáviděném objektu, ale v tom, kdo nenávidí. Glucksmann rozebírá tři formy trvající nenávisti: antisemitismus, antiamerikanismus a nenávist k ženám, a sleduje, co mají tyto projevy společného.

André Glucksmann (nar. 17. 6. 1947)
Francouzský filosof a politolog, řadí se mezi tzv. Nové filosofy. Začínal jako asistent Raymonda Arona na pařížské Sorbonně, nejprve zastával radikálně levicové pozice, které v průběhu sedmdesátých let 20. století opustil a stal se kritikem totalitarismu a post-totalitarismu. Vystupoval proti komunistickým režimům ve východní Evropě. Desítky let se aktivně zajímá o disidentská hnutí a aktivně podporuje umlčované po celém světě. Účastnil se konference Forum 2000, patří mezi signatáře tzv. Pražské deklarace z roku 2008. Mezi jeho díla patří: Rozprava o válce (1967), Mistři myslitelé (1977), Dostojevskij na Manhattanu (2002), Západ proti Západu (2003), Rozprava o nenávisti (2004) či autobiografie Dětský vztek (2006).

Český čtenář zná jeho texty z časopisu Respekt. Rozprava o nenávisti je Glucksmannovým prvním dílem přeloženým do češtiny. Toto vydání autor dedikoval své matce a doplnil o své dva nové texty, v knize zařazené na místo úvodu a doslovu.

<http://www.ekalich.cz>

Pozvánky

Misijní odbor Kostnické jednoty zve zájemce o pastorační službu na již desátý seminář křesťanské psychiatrie a pastorece.
Letošní námět je "Od stresu ku pokoju".
Slouží psychologičky Heidy Schenker a Anity Zürrer
Semináře se mohou zúčastnit i ti, kteří sami potřebují pomoc. Obě terapeutky během semináře rády poskytnou rozhovory.
Seminář se koná od 31. srpna do 3. září v **Litoměřicích**, kde nám poskytují skvělé zázemí křesťanské středisko Bethel a sbor BJB.
Přihlášky na bethel@email.cz
Informace: Ludmila Hallerová
hallerova@volny.cz
tel.: 242 428 814; mobil: 774 572 671

Bohoslužby

SENIORÁT LIBERECKÝ

Českokatolická církev evangelická

ČESKÁ LÍPA – Ne 9 h
Chelčického 1012, f. Tomáš Mencel

JABLONEC NAD NISOU – Ne 9.30 h
Pod Baštou 10, f. Tomáš Matějovský

JILEMNICE – Ne 10 h
Jungmannova 268, f. Martin Horák

KŘÍŽLICE – Ne 8.45 h
Křížlice č. 127, Jilemnice, f. Gabriela Horáková

LIBEREC – Ne 9 h
Masarykova 454/22, f. Filip Susa

LIBŠTÁT – Ne 9 h
Libštát č. 83, f. Martin Horák

NOVÉ MĚSTO POD SMRKEM – Ne 10 h
Blahoslavova 325, f. Adam Balcar

RUMBURK – Ne 10.30 h, c. 15 h pro rodiny s dětmi
Krásnolipská 540/22, f. Filip Šimonovský, f. Constance Šimonovská

VARNSDORF – Ne 8.45 h
Tyrsova 1246/7, f. Filip Šimonovský

Církev bratrská

LIBEREC – Ne 10 h
Puchmajerova 359/4, k. Pavel Urban

JABLONEC NAD NISOU – Ne 9.30 h
Smetanova 29, k. Patrik Horváth

JILEMNICE – Ne 9 h
Valdštejská 267, k. Luděk Petrilák

NOVÉ MĚSTO POD SMRKEM – Ne 10 h
Havlíčková 787, k. David Bulušek

Bratrská jednota baptistů

BRNIŠTĚ – Ne 14 h
OÁZA Brniště 13, k. Miloš Matys, k. Martina Matysová

ČVIKOV – Ne 9.30 h
Československé armády, k. Karel Kuc

JABLONEC NAD NISOU – Ne 9.30 h
Máchova 39b

LIBEREC – Ne 10 h
Malé nám. 295/7, k. Blahoslav Fajmon

RUMBURK - Sv. HELENA – Ne 10 h
Sv. Elena 156, k. Václav Peh

EVANGELICKÝ TÝDENÍK - KOSTNICKÉ JISKRY
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Řídí redakční rada.
Redaktor: Ladislav Mečkovský
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů. Nevýžadané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Celoroční předplatné 481 Kč, jednotlivé číslo 13 Kč. Č.ú.: 228961190/0300
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí:
* V zastoupení vydavatele společnosti Mediaservis s.r.o., Zákaznické Centrum, Vídeňská 995/63, 639 63 Brno nebo P.O. Box 63, 639 63 Brno. Příjem objednávek: tel: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: predplatne@mediaservis.cz.
Příjem reklamaci: tel: 800 800 890. Smluvní vztah mezi vydavatelem a předplatitelem se řídí Všeobecnými obchodními podmínkami pro předplatitele.
Objednávky do zahraničí zajišťuje Mediaservis s.r.o., administrace vývozu tisku, Pacerická 277/3/1, 193 00 Praha 9, tel: +420 271 199 250, fax: +420 271 199 902
*A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365
ISSN 0139-505X

K MEZINÁBOŽENSKÉMU DIALOGU

Nepostradatelnost mezináboženského dialogu

V posledních desetiletích se v křesťanství slovo dialog objevuje daleko více, než tomu bylo dříve. Dokumenty o misii a evangelizaci se bez tohoto slova neobejdou a mezináboženský dialog bývá důležitým tématem mnoha konferencí a církevních diskusí. Co je příčinou rostoucího důrazu na dialog křesťanů s lidmi jiných věr a náboženských přesvědčení?

Není pochyb o tom, že jednou z příčin je globalizace, která nás všechny vystavuje těsnému kontaktu s jinými náboženstvími a civilizačními okruhy. Jestliže dříve pro nás některé kultury a náboženství byly předmětem teoretického studia, zajímavým námětem filmů a zpráv ze vzdálených zemí, potom dnes je situace jiná. Téměř denně slyšíme zprávy o rasismu, xenofobii, levicovém či pravicovém extremismu, střetu kultur, terorismu. Evropská unie se potýká s přívalem přistěhovalců jiných náboženství, kteří se stávají našimi sousedy, spolužáky našich dětí a spolupracovníky v různých zaměstnáních. Dosud jsme byli zvyklí na náboženství sekulárního ateismu, ale nyní křesťané plavou ve vlnách náboženského pluralismu, a jak se zdá, tak mnohá okolní náboženství prožívají svoji renesanci a budí pozornost dosud nábožensky indiferentních Evropanů.

Přes uvedenou skutečnost věřím, že nový zájem křesťanů o mezináboženský dialog je spojen i s novým pochopením

Božího charakteru a Božího jednání v dějinách spásy. Pán Bůh se od samotného počátku zjevuje jako Bůh dialogu. Již v ráji zaznívá otázka: „Adame, kde jsi?“ Bůh se dále snižuje na lidskou rovinu a vede dialog s patriarchy, soudci, proroky, králi i obyčejnými lidmi. Kniha Job obsahuje celou řadu příkladů dialogu. Např. Bůh se Joba ptá: „Nuže, opásej si bedra jako muž, budu se tě ptát a poučíš mě. Kde jsi byl, když jsem zakládal zemi?“ (Jb 38,3-4a) Bůh nepřichází jako despota a tyran. Je fascinující sledovat, že Boží kondescendence (sestoupení) se projevuje také ve způsobu komunikace s člověkem. Sestupující Bůh vede s lidmi dialog. To pokračuje v inkarnaci, kdy Boží Syn znovu a znovu otvírá dialog, naslouchá, ptá se a odpovídá. Kolik Ježíšových podobenství končí otázkou k dialogu? Např. L 10,36: „Kdo z těch tří, myslíš, byl bližním tomu, který upadl mezi lupiče?“

Co je to vlastně dialog? Anglikánský kongres shrnul: „**Dialog je konverzací, ve které se každá strana s vážností přibližuje k předmětu rozhovoru a zároveň k druhé osobě s přáním naslouchat a dozvědět se a právě tak hovořit a informovat.**“ Zvěstovat evangelium bez dialogu může být lidskou arogancí. Apoštolská misie používala dialog. Lukáš - autor evangelia a Skutků apoštolských - často používá sloveso dialegomai k popsaní určitého aspektu evangelizace, zvláště během zachycení druhé a třetí misijní cesty apoštola Pavla. Nápadně často se v Písmu objevuje důraz na komunikaci formou rozhovoru či veřejné disputace. Zvěstování evangelia bylo doprovázeno následným rozhovorem, diskusí, dokonce hádáním. Jak nejlépe přeložit text o Pavlově působení v soluňské synagoze? Pavel tam po tři týdny dokazoval a přesvědčoval Židy z Písma a potvrdil, že bylo nutné, aby Kristus trpěl a vstal z mrtvých (Sk 17,1-4). V Korintu Pavel vedl dialog v synagoze každý sabat a přesvědčoval Židy i Řeky (Sk 18,4). V Efezu vstoupil nejprve

do synagogy a po tři měsíce směle rozmlouval s lidmi a přesvědčoval je o Božím království a potom s některými přešel do Tyranovy školy a tam dva roky přednášel (Sk 19,8-10; srov. 18,19). Těžko si vůbec představit, že by po jeho prezentaci evangelia nenásledoval dialog.

Jsem přesvědčen, že dialog je nepostradatelným nástrojem pozitivní komunikace, která respektuje lidskou důstojnost a svobodu. Ano, mohu zvěstovat, svědčit, kázat, přednášet, ale nesmím se vyhnout dialogu, který je výrazem respektu ve vztahu k druhým. John Stott podtrhuje a prakticky dokládá, že dialog je výrazem naší autenticity, pokory, integrity a citlivého naslouchání. I dobré biblické kázání má být výrazem dialogu s myslí posluchačů.

Pokud jsme někdy zvěstovali, svědčili a nedali místo k naslouchání, otázkám, k rozhovoru, potom jsme patrně byli příliš pyšní a arogantní. Dnešní doba nám dramaticky připomíná to, co je v Písmu obsaženo již dávno a na co církve v různých obdobích zapomínala. Mezináboženský dialog je pak nejen výrazem naší úcty k lidem jiné víry, ale je také příležitostí nacházet mezery ve svém přesvědčení a učit se srozumitelněji komunikovat to, co věříme.

Schopnost vést dialog je dnes společensky silně pozitivní emocionální vlastnost. Kdo není schopný dialogu, sám se izoluje. Dialog se stal centrálním pojmem mezináboženských kontaktů, politické kultury, pracovních vztahů, ale i rodinného soužití. Schopnost vést dialog je fundamentální normou naší postmoderní komunikační kultury.

Nakonec tento princip byl už stanoven dávno v knize Přísloví 18,13: „Odpověď-li kdo dříve, než vyslechl, toť pošetilost a hanba pro něj.“

Pavel Černý

Dialog o mezináboženském dialogu u nás

Rozhovor s evangelickým farářem Mikulášem Vymětalem

** Moderoval jsi na na konci ledna 2011 setkání „Dialog židů, křesťanů a muslimů“, které připravila Ekumenická rada církví a které se konalo ve velké posluchárně Evangelické fakulty. O této akci jsme také přinesli v našem týdeníku zprávu (4/2011). Tak jsem se dozvěděl, že při ERC působí komise, která tuto panelovou diskusi připravila...*

Mohl bys nám přiblížit, jak dlouho tato komise pracuje, kdo ji tvoří, jaká jsou její východiska, cíle, výstupy?

Komise pro mezináboženský dialog při ERC existuje již řadu let. Aktivní je asi poslední dva roky. Setkávání komise se účastní zástupci různých křesťanských církví (především členů ERC, ale také katolíci), židovské a muslimské náboženské obce. Při setkávání se věnujeme jednak vnitřnímu dialogu mezi křesťany – tj. vyjasňování si, jaký mají různé členské církve ERC vztah k mezináboženskému dialogu. Za druhé se ovšem snažíme věnovat také některým tématům, která jsou důležitá pro všechna monoteistická náboženství – proto také tématem panelové diskuse bylo „Křesťané, Židé a muslimové, jak spolu žít v míru“. V současnosti připravujeme také mezináboženský kalendář na příští rok. Setkání komise jsou otevřená a jsou spojena také s velmi hezkými osobními rozhovory. Kdo by z veřejnosti měl zájem, může se na ERC informovat, kdy bude příští setkání a komisi navštívit...

** Setkání na fakultě vzbudilo velký zájem – asi především z řad členů a přívrženců jednotlivých proudů. Ne na všech vystupujících představitelích byl znát podobný vstřícný přístup. Na celou záplavu dotazů z publika se nedostalo – je plánováno nějaké pokračování?*

Komise plánuje uspořádat studijní den Ekumenické rady církví na téma mezináboženský dialog. Měl by proběhnout ještě letos, zřejmě na půdě Vzdělávacího a studijního centra Židovského muzea.

Co se týká příspěvků, opravdu nedošlo na všechny, protože jsem je třídil a některé vyřadil. Někteří diskutující totiž nepsalí na papírky otázky, ale jen svůj názor na to, jak to „ve skutečnosti“ je s tím druhým (muslimským a židovským) náboženstvím. Otázky jsem ukazoval přítomnému imámovi a rabínovi s tím, že si myslím, že to vlastně dotazy nejsou, takže se nebudou ani veřejně číst. Nepřijemné otázky jsou i v dialo-

gu vítány, ale musí být také formulovány tak, aby ten, komu jsou adresovány, mohl odpovědět po svém.

** Mezináboženské dialogy v západní Evropě měly asi svůj vrchol před několika desítkami let. Nepřichází k nám s již velkým zpožděním – a také s tím, že jsou znát ne příliš povzbudivé výsledky?*

Mezináboženský dialog se přirozeně rozvíjí ve chvílích, kdy je aktuální. V západní Evropě to bylo v šedesátých letech, kdy se do ní za hospodářského boomu stěhovalo za prací mnoho nekřesťanů, především muslimů. Tehdy byla západní Evropa takřka bezvýhradně křesťanská, a tak se potřebovali její obyvatelé vnitřně vyrovnat se soužitím s jinovci. Co se týká výsledků, záleží na tom, na co se člověk soustředí. Média se soustředí především na problémy, ale praxe soužití např. mezi křesťany a muslimy je mnohem mnohem lepší, než by se zdálo z mediálního obrazu. Např. mnohde se představitelé jednotlivých náboženství pravidelně setkávají, posílají si navzájem dary a přání k jednotlivým svátkům, účastní se smíšených sňatků a podobně.

Za velmi důležitý pokládám mezináboženský dialog na Balkáně a v Ruské federaci, kde v současnosti za podpory mnoha institucí probíhá dost intenzivně. Ještě před nedávnem - v 90. letech - proběhla na Balkáně i na území Ruské federace série válek, které měly kromě hlavního nacionalistického důvodu i své druhořadé náboženské zdůvodnění. Muslimové a křesťané se na těchto místech učí znovu spolu žít v míru (tak, jako žili dlouhou dobu předtím) – a tomuto soužití také vzájemný rozhovor o víře a snaha o pochopení těch druhých může velmi pomoci. Mezináboženský a mezikulturní dialog na Balkáně podporují vrchní představitelé všech tamních velkých náboženských proudů i mnoho malých (měřeno velikostí jed-

notlivých obcí pravoslavných církví, muslimských obcí jednotlivých států, katolické církve, protestantských církví).

Domnívám se, že mezináboženský dialog se u nás stal aktuální jak díky rozvoji mimokřesťanských náboženství, tak také tím, jak postupně vrůstáme díky Evropské unii do struktur Evropy, v níž jsou prakticky všude velké menšiny příslušníků jiných náboženství (v západní Evropě a na Balkáně jsou to muslimové, v některých velkých městech také příslušníci náboženství Dálného východu).

** Prohlášení kancléřky A. Merkelové a ministerského předsedy D.Cameron z nedávné doby o selhání multikulturalismu ve dvou největších a nejvýznamnějších zemích EU asi neodráží pouhé konstatování, že existují velice rozdílné životní styly u těch, kteří přišli do těchto zemí z jiného prostředí. Ale že ty těžko překonatelné rozdíly vycházejí z náboženských předpokladů...*

Slovo multikulturalismus je velmi široké a každý si pod ním představuje něco jiného. Merkelová svým projevem podporovala prostě to, že se přistěhovalci mají učit německy a Cameron navrhoval nahradit pasivní toleranci cizinců aktivním a silným liberalismem. Skutečností je, že v Evropě budou vedle sebe i nadále žít věřící různých náboženství – a i na mezináboženském dialogu bude záležet, jaký ten budoucí život bude.

Mezináboženský dialog ovšem může přispět také k tomu, abychom si uvědomili, jak rozdíly, tak i shody v pohledu víry různých náboženství. Těch shod – zvláště co se týká etiky - mezi křesťany, židy a muslimy je ostatně více, než by člověk čekal. Proto také před několika lety vydali společně představitelé České biskupské konference, Ekumenické rady církví, Federace židovských obcí a Ústředí muslimských obcí společné prohlášení proti euthanasii. Víím, že i v současnosti se schází vrcholní představitelé těchto náboženských seskupení a diskutují o dalším podobném prohlášení o základních etických otázkách.

** Zahnují se do těchto mezináboženských rozhovorů i kontakty s mormony a jehovisty, kteří patří také do reality naší současnosti?*

V komisi pro mezináboženský dialog jsme se rozhodli postupovat metodou soustředných kruhů – začneme dialogem mezi křesťany, Židy a muslimy a poté, v případě zájmu, budeme dialog rozšiřovat všemi směry. Mezi židy i muslimy se setkáváme s těmi, kteří mají o praktický i teoretický dialog vážný zájem. Pokud by takový zájem jevíli i svědkové Jehovovi a Svatí posledních dnů, jistě budeme přemýšlet nad tím, jak se dialogu s nimi věnovat.

K mezináboženskému dialogu patří také dialog mezi věřícími a sekulární, nenáboženskou většinou, k němuž vyzývá například Tomáš Halík. Pokud naše snahy o dialog dospějí také k této formě dialogu, domnívám se, že to pomůže zlepšit image církve v očích mnoha tzv. nevěřících a tak paradoxně prospěje církvi i v tom, o čem mnoho při mezináboženském dialogu nemluvíme - v jejím úkolu misie.

** Jedna věc je přínosnost činnosti vaší komise pro příslušní-*

Češi, víra a polévka s játrovými knedlíčky. Proč tady uspějí léčitelé

Náboženský život společnosti bychom mohli připodobnit, se čtenářovým laskavým svolením, k něčemu tak prostému, jako je polévka s játrovými knedlíčky. Nalezneme v něm samozřejmě pevné, organizované útvary (církve a další náboženská společenství), ale ty nejsou zdaleka vším. Kromě nich existuje velká spousta drobných aktivit, které nemusí být výslovně nábožensky zaměřené, ale přesto v nich hraje duchovní rozměr velkou úlohu. A hlavně je tu prostředí, v němž tato pevná i volnější společenství "plavou" - to tvoří naše sdílené představy, mýty a hodnoty, kterým sice neříkáme náboženství, ale které z nějaké duchovní tradice vyplývají a funkci náboženství více či méně zřetelně plní. Jakou polévku tedy asi budeme mít na stole za dvacet let?

VELKÉ BUDOU MENŠÍ...

Patrně ještě řidší než dnes. I dnes se větší část duchovního života české společnosti odehrává mimo církve a náboženské organizace. Velké církve budou pravděpodobně i v dalších letech nadále ztrácet ty, kdo se k nim hlásí. Počet těch, kdo se cítí být katolíky, jistě poklesne, ale tento pokles se patrně časem téměř či úplně zastaví a katolíci budou nadále naší největší náboženskou společností. Dosud statisícové církve (českokobratrská evangelická a československá husitská) jistě také ztratí, přičemž citlivější ztrátu je možné očekávat především u husitů. Naproti tomu menší církve a náboženská společenství mohou stagnovat, ale některé z nich jistě dále pomalu, ale vytrvale porostou. Nárůst lze očekávat hlavně u tzv. evangelikálních (probuzeneckých) křesťanů, kteří sdružují rozhodně, misijně aktivní vyznavače a kteří poskytují celý věřř aktivit a úzké, téměř rodinné společenství. Počet příslušníků tohoto křesťanského proudu je nicméně malý (jde přibližně o 20 tisíc lidí) a jejich růst nepřinese velký průlom. Významný a rychlý růst v některých církvích lze očekávat jen v případě masivního přistěhovalectví, podobně jako v posledních letech přispěli Ukrajinci pravoslavné církvi.

... ALE JEJICH VÝZNAM NEZMIZÍ

Celkové zmenšování počtu těch, kdo se hlásí k církvím, však nemusí provázet pokles jejich významu ve veřejném životě. Naopak. Je možné očekávat, že autorita církevních představitelů spíše vzroste. Bude záležet nejen na nich, ale i na stupni důvěryhodnosti dalších veřejných činitelů. Pokud bude nadále vzrústat zklamání z veřejného života, církevní představitelé by mohli být ve veřejném prostoru více viditelní díky poselství povzbuzujícímu ideály, po nichž bude stále větší poptávka. Kromě toho může význam křesťanství vzrúst i tím, že v něm česká společnost začne ve větší míře nacházet své kořeny a identitu. To by patrně nastalo tehdy, pokud by se Češi cítili ohroženi a kdyby populističtí politici pocit ohrožení stupňovali hrou na náboženskou notu. Tento nebezpečný scénář je bohužel představitelný v případě vlny přistěhovalectví z muslimských zemí. Mírné zviditelnění náboženství patrně způsobí odmítavou reakci, a zrychlí tak tendenci ve směru nového ateismu. Nejde samozřejmě o unylý ("vědecký") ateismus, který provázel komunistickou ideologii v posledních letech její moci, nýbrž o aktivismus, jenž je přesvědčený, že náboženství (zvláště monotetistická) podněcují k násilí a bez nich by bylo možné dosáhnout klidnějšího světa.

ky různých náboženských směrů. Co tato práce přináší tobě osobně?

Byl jsem překvapen, jak často se bavíme opravdu o víře. Setkání komise bývají velmi obohacující i tím, jak jsme se postupem času napříč náboženskými hranicemi v komisi spřátelili a skutečně spolu dokážeme upřímně a otevřeně mluvit. Při některých rozhovorech si teprve uvědomuji a domýšlím své křesťanské postoje k různým věcem, když je na dotaz formuluji příslušníkům jiných náboženství. Dostal jsem se tak i do situací, které jsem nečekal – např. proti rabínovi jsem hájil Martina Luthera, nebo s imámem souhlasil v tom, že evropská i muslimská děvčata upřednostňují leckdy důraz na svůj vnější vzhled na úkor vnitřního rozvoje.

Někdy ty rozhovory vedou i k tomu, že se zastydím. UVědomil jsem si například, že čeští křesťané často mluví o diskriminaci křesťanů v muslimských zemích, ale ve skutečnosti k diskriminaci dochází i u nás – muslimské děti, které se učí

Dojde-li k dalšímu zatlačení českých křesťanů do role menšiny a zaujetí obranné pozice z pocitu ohrožení a zklamání, že populisté znesvěcují jejich ideály, posílí to křesťanskou uzavřenost, konzervatismus a možná až fundamentalismus. Na náboženské scéně nás patrně čeká jistá polarizace, v jejímž důsledku bude méně těch, kdo o náboženství přemýšlejí svobodně a otevřeně.

MENŠÍCH BUDE VÍCE...

Na lžici polévky českého náboženského života se v příštích dvaceti letech pravděpodobně objeví ještě více malých náboženských útvarů, než jich je dnes. Lze předpokládat, že spektrum duchovních tradic se bude dále rozšiřovat. Přibudou patrně ještě některé formy amerického, spíše fundamentalistického křesťanství, shromáždí se ještě několik málo židovských obcí, v několika dalších městech vyrostou mešity, rozšíří se spektrum buddhistických meditačních skupin a vznikne několik dalších ašramů, tedy středisek pro pěstování indické duchovní tradice.

Mimo pozornost veřejnosti budou určitě nadále rozvíjet své skryté nauky nenápadná ezoterická společenství. Avšak tyto malé skupiny celkový obraz českého náboženského života příliš nezmění. Náboženské společnosti, které jsou nové nyní a které kvůli své novosti přitahují i negativní pozornost (a jsou proto považovány za tzv. sekty), se patrně v Česku v následujících dvaceti letech plně uchyťí (pokud se samy nerozpadnou). Týká se to hnutí Hare Krišna, poměrně rychle se rozvíjejícího buddhismu Diamantové cesty a dalších případů. Cestu mezi respektované církve také možná dokončí svědkové Jehovovi, jejichž americké vedení již nyní pomalu oslabuje kontroverzní zákaz transfuze krve. Celkově bude konflikt mezi většinovou společností a nově vznikajícími protestními náboženskými skupinami (tzv. sektami) spíše oslabovat. Ve stále různorodější české společnosti bude pro nová společenství čím dál tím těžší zaujmout. Různorodá společnost se také čím dál méně shodne na odporu proti nábožensky protestujícím "sektářům". Celonárodní

Jak jsem sloužila jedné kartářce a na jejím místě

Spolu s několika dalšími jsem také pomáhala oslovovat náovštěvníky esoterického festivalu ve Veletržním paláci. Bylo mi líto nejen těch sváděných lidí, ale i jejich svědců, kteří jim prázdnili peněženky svými výmysly a satanskými lžemi. Uvědomovala jsem si, že Pán Bůh svému lidu veškeré okultní praktiky zapovídá a označuje je jako ohavnost.

Po návratu v pátek jsem musela na tyto lidi moc myslet a umínila jsem si, že aspoň s některými promluvíím, když mi Pán Bůh dá k tomu příležitost. Hned vedle našeho stanoviště s letáky Brněnské tiskové misie měla stolek stará kartářka. Když tam zrovna nikoho neměla, šla jsem k ní a řekla jí, že jsem na ni moc myslela, že dělá něco, co je Pánu Bohu ohavností a na čem spočívá jeho prokletí. „Neproklínejte mě, paní! To ne! To se nevědí!“ „Já vás neproklínám, jenom vás upozorňuji, jak nebezpečnou věc děláte a že vás to může stát spásu vaší duše.“ „Ale paní, papež to dovoluje a kněží také vykládají karty a čtou z ruky...“ „Tomu bych se moc divila. To snad nějakí šamani ... ale kněží?“ Ale už tam měla zákazníky, za 300 Kč čtvrt hodinky... Smutně jsem odešla. Ještě tamten starý pán, co čte z ruky. Zrovna svačí. Dobrá příležitost. Tvrdil, že je to věda a jeho babička že byla nejslavnější vědma někde na

v našich základních školách, jsou nezřídka diskriminovány – a to nikoliv jinými dětmi, ale chováním učitelů. Naopak muslimští kolegové byli překvapeni, jak jsou v českých školních třídách někdy diskriminovány i křesťanské děti. *Milý bratře, děkujeme za rozhovor. A upřímně přejeme, aby se vaše činnost zdárně rozvíjela. Rádi budeme sledovat další připravované akce. A jen bychom si moc přáli, aby všechna ta napětí mohla být překonána vzájemným dialogem. Moc sice v to nedoufáme, ale je vítané, když se o to přívrženci různých náboženství nepřestávají pokoušet.*

A k této záležitosti bychom ještě společně dodali, že kromě dialogu se jako křesťané také máme modlit – za mír, za smíření, i za své nepřátele. Domníváme se, že skutečný mezináboženský dialog z křesťanské strany vyrůstá z toho, že křesťané myslí v modlitbách v dobrém i na ty druhé – a pak je ovšem při osobním setkání vidí v docela jiném světle.

Bohumil Kejř

pozornost by mohlo získat jen společenství, které by se "prezentovalo" překročením právních norem.

...ALE USPĚJÍ HLAVNĚ LÉČITELÉ

Daleko rychlejší nárůst než u výslovně náboženských skupin lze čekat u aktivit (sdružení i firem), které pracují s lidskou náboženskostí, aniž by přímo o náboženství hovořily. Zvláštní obliby budou dosahovat aktivity "lidové", skryté náboženské psychoterapie, sebezlepšování, osobnostního růstu apod. Nedávno oblíbené holotropní dýchání, nyní módní rodinné konstelace nebo Principy života, stále populární Silvova metoda a desítky podobných aktivit budou mít stovky nástupců, napodobitelů a konkurentů.

Podobně dobrou perspektivu má i další praktické využití náboženských předpokladů v léčitelství, ve věštbě nebo třeba i ve zvyšování kvality sexuálního života (v oblíbených západních verzích indické tantry). Tento způsob náboženského života, který však není za náboženství považován, je ostatně pro českou společnost velmi typický.

ČESKÉ ROZPUŠTĚNÉ NÁBOŽENSTVÍ

Tím se dostáváme k tomu, co tvoří těžko popsatelnou, ale přitom stále důležitější složku české náboženské polévky. Jsou to důrazy a praktiky, které ani nebývají jako náboženství chápány. Zatímco mnoho sdílených hodnot a mravních norem má stále křesťanské kořeny, chuť české náboženské polévce stále více budou dodávat jiné náboženské tradice. Patrně bude sdílena víra v kosmické duchovní energie, aury či minulé a budoucí životy lidské duše. O věštebných metodách, silách jin a jang, čakrách, telepatických kontaktech s mimozemšťany nebo třeba o nákupu homeopatik budeme stále méně uvažovat v náboženském kontextu. A tak i za dvacet let budou českou společnost tvořit hlavně tzv. ateisté, kteří však věří čemukoli, jen když se to nejmenuje "náboženství".

Zdeněk Vojtíšek

Publikováno původně v iDNES.cz

Balkáně... A vedle nás mladá doktorka psychologie. Co ta tady? Také čte z dlaně budoucnost svých zákazníků... Mám jí něco odevzdat, tak se s ní také pouštím do rozhovoru. Ráda cestuje a bere si moji navštívenku, ráda by se podívala do Izraele. Proč ne, už více lidí tam zanechalo svůj ateismus a vrátili se jako věřící. .

Potřebuji si rozměnit tisícovku, tak se vydávám zase k té naší sousedce. Je mi jasné, že její peníze jsou určité „špinavé“ svým původem, ale já je zasvětim Pánu Bohu. Paní balí. Že ji hrozně rozbolela hlava, „Smím se za vás pomodlit?“ Svolila. Věřím v moc modlitby a věřím, že se jí Pán Bůh dotýkal. .

Když paní kartářka odešla, nabrala jsem si letáky a sedla k jejímu stolu. Letáky jsem rozložila titulní stranou dolů, jak se to dělá s kartami.A už tu jsou první zákazníci: „Vykládáte karty?“ „Jistěže. Jen si poslužte!“ „No vidíte! Život po smrti! O tom vám mohu povědět spolehlivou pravdu a doma si to ještě jednou přečtěte.“ Dlouhý rozhovor, jistě důležitý.

„Háááte z ruky?“, chce vědět někdo jiný. „Tak ukažte dlaň. Vidíte ty čáry? Ty vás vůbec neurčují. Staré věci pominuly, všechno je nové! Váš život chce určovat milující nebeský Otec...“ a další člověk slyší evangelium a odchází zamyšleně s psaným svědectvím v ruce. Kéž jsme po ruce všude tam, kde Pán Bůh připravuje otevřená srdce. Pomocníky nám mohou být letáky BTM. Jsou každému dostupné a v rozhovoru s lidmi výborným doplněním laskavého oslovení. Slovo Boží se nevrátí prázdné a kolikrát po letech zapomenutý leták přivede člověka ke zdroji života v Pánu Ježíši Kristu.

Ludmila Hallerová

Misijní odbor Kostnické jednoty